

Силабус
навчальної дисципліни
Народні ремесла і промисли
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ)»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (за спеціалізаціями)

спеціалізація 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

кваліфікація: бакалавр з середньої освіти (трудове навчання та технології)

Викладач (і)	Маргарита ПОГРЕБНЯК
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=2018
Контактний тел.	+380666053118
Е-mail викладача:	ritasplashrgx69@gmail.com mh_pohrebniak@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Субота 13:00-14:20

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	-	72	108	залік

Семестр: 1, 2

Мова навчання: українська

Ключові слова: народні ремесла, промисли, ужиткове мистецтво, художня обробка матеріалів, конструкційні матеріали, проєктування, проєктно-технологічна діяльність.

Мета та предмет курсу: підготовка майбутніх вчителів трудового навчання та технологій до проведення занять із варіативної частини програми з трудового навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 04. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді, спілкування з представниками інших професійних груп.

ФК 07. Здатність до творчого процесу, а саме: генерування ідей, висування гіпотез, фантазування, асоціативного мислення тощо.

ФК 09. Здатність до оцінного судження, розвитку художньо-творчих нахилів і здібностей, оволодіння дієвими знаннями з формотворення, колористики й орнаментики, методикою креативного пошуку, образною мовою пластичного мистецтва та технологіями художньої обробки матеріалів.

ФК 16. Здатність організувати роботу в шкільній майстерні (або кабінеті), на виробничій ділянці або гуртка, контролювати і забезпечувати дотримання технології та раціональної експлуатації інструментів і технологічного обладнання.

ПР 13. Організувати творчу проєктно-технологічну та предметно-перетворювальну діяльність на уроках трудового навчання та на заняттях у гуртках.

ПР 16. Здійснювати традиційні та новітні види художньої обробки матеріалів, виготовляти вироби декоративно-ужиткового мистецтва та технічної творчості.

ПР 17. Підбирати інструменти, матеріали та устаткування з урахуванням проєктно-технологічної документації виробу, дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог та системи управління якістю.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Мистецтво витинанки

Історія виникнення витинанки. Типологія витинанок. Витинанка як оберег. Соціальне значення витинанки. Фігурні симетричні та художні витинанки вписані у фігуру. Монохромні та кольорові витинанки. Формати витинанок.

Тема 2. Паперове лозоплетіння

Класичне лозоплетіння та поява альтернативного паперового лозоплетіння. Технологія створення паперової лози. Матеріали та інструменти для виготовлення паперової лози. Замочування та фарбування трубочок. Види плетіння. Ваза, корзина, коробка, вінок та інші вироби із паперової лози. Етапи проєктування. Робота над проєктом.

Тема 3. Декупаж та пап'є маше

Історія виникнення декупажу. Особливості технології декупаж. Матеріали та інструменти. Прямий (класичний), зворотній та об'ємний, художній декупаж,

декопатч. Історія виникнення пап'є маше. Особливості технології пап'є маше. Матеріали та інструменти. Оздоблення виробів.

Тема 4. Орігамі квілінг

Історія техніки орігамі квілінг. Особливості технології орігамі квілінг. Матеріали та інструменти. Простий, філігранний, петельний та об'ємний квілінг.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Народні іграшки та їх види

Традиція створення народної іграшки. Соціальне значення іграшки. Різновиди народних іграшок. Іграшки із паперу, трави та соломи, тіста та сиру, глини, дерева. Традиційні образи в іграшках.

Тема 6. Лялька-мотанка

Лялька-мотанка як оберег. Сакральне значення ляльки-мотанки. Різновиди ляльок-мотанок. Зерновушка, пеленашка, кувадка, нерозлучники, попільна лялька, вузликова лялька, бажанка, знахарка. Матеріали та інструменти. Технологічні особливості створення ляльки-мотанки.

Методи навчання: пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, виконання проєктів.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності).

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

- «відмінно/A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «добре/B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «добре/C», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «задовільно/D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «задовільно/E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота						Залік	Сума
ЗМ1				ЗМ2		50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
8	8	8	8	9	9		

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Титаренко В. П. Естетична культура сучасної молоді: українські народні промисли: Монографія. Полтава: Полтавський літератор, 2011. 528 с.
2. Титаренко В. П. Народні промисли України: нав. посіб. Полтава: Видавництво «Полтавський літератор», 2011. 524 с.
3. Титаренко В. П. Об’єкти праці з українських народних ремесел: нав. метод. посіб. Полтава: «Верстка», 2010. 148 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://www.nbu.gov.ua/>
2. <https://naurok.com.ua/>
3. <https://vseosvita.ua/>